

Warszawa, dnia 3 kwietnia 2017 r.

Poz. 716

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 24 marca 2017 r.

w sprawie izb zatrzymań

Na podstawie art. 26a ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 244) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki tworzenia, likwidacji i rozmieszczenia izb zatrzymań;
- 2) warunki, jakim powinny odpowiadać izby zatrzymań, oraz lokalizację pomieszczeń izb zatrzymań, oraz wyposażenie izb zatrzymań;
- 3) warunki oraz organizację umieszczania osób w izbie zatrzymań;
- 4) skład, uprawnienia i obowiązki obsługi izby zatrzymań;
- 5) organy uprawnione do kontrolowania izb zatrzymań, z uwzględnieniem zakresu tej kontroli;
- 6) warunki i sposób prowadzenia oraz zasady obiegu, okres przechowywania, sposób archiwizowania lub brakowania ewidencji i dokumentacji dotyczącej osób umieszczonych w izbie zatrzymań, a także formy i wzory tej ewidencji i dokumentacji.

Rozdział 2

Warunki tworzenia, likwidacji i rozmieszczenia izb zatrzymań

§ 2. Izby zatrzymań tworzy się jako:

- 1) samodzielne izby zatrzymań:
 - a) w jednostkach organizacyjnych Żandarmerii Wojskowej,
 - b) w jednostkach wojskowych poza granicami państwa,
- 2) wyodrębnione pomieszczenia:
 - a) w jednostkach wojskowych poza granicami państwa,
 - b) na okrętach wojennych

– z uwzględnieniem struktury i rozmieszczenia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. O utworzeniu i likwidacji izby zatrzymań Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej zawiadamia niezwłocznie właściwych miejscowo: prezesa wojskowego sądu garnizonowego i zastępcę prokuratora rejonowego do spraw wojskowych.

§ 4. 1. Samodzielną izbę zatrzymań w jednostkach organizacyjnych Żandarmerii Wojskowej lokalizuje się na kondygnacji parterowej budynku.

2. Samodzielną izbę zatrzymań w jednostkach organizacyjnych Żandarmerii Wojskowej można zlokalizować na innej kondygnacji budynku, jeżeli ze względów technicznych nie jest możliwe zlokalizowanie jej na kondygnacji parterowej budynku.

Rozdział 3

Warunki, jakim powinny odpowiadać izby zatrzymań

§ 5. 1. W skład samodzielnej izby zatrzymań wchodzi następujące pomieszczenia:

- 1) dla osób umieszczonych w izbach zatrzymań, w tym dla żołnierzy odbywających karę aresztu izolacyjnego, zwanych dalej „osadzonymi”;
- 2) dla komendanta i obsługi izb zatrzymań;
- 3) sanitarne, służące do utrzymania higieny osobistej, w tym umywalnie i ubikacje;
- 4) do przygotowywania lub podgrzewania posiłków oraz do zmywania naczyń;
- 5) magazyn;
- 6) szatnia dla komendanta i obsługi izb zatrzymań.

2. Jeżeli ze względów technicznych nie jest możliwe wydzielenie pomieszczeń wymienionych w ust. 1 pkt 4 i 5, można je zlokalizować poza izbą zatrzymań, jednak na terenie tej samej jednostki wojskowej, z tym że przedmioty przyjęte do depozytu przechowuje się w pomieszczeniu dla komendanta i obsługi izb zatrzymań.

3. W przypadku dowozu gotowych posiłków w naczyniach jednorazowych w samodzielnej izbie zatrzymań można nie wydzielać pomieszczenia do przygotowania lub podgrzewania posiłków oraz do zmywania naczyń.

4. Szczegółowe wyposażenie pomieszczeń samodzielnej izby zatrzymań, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 4–6, jest określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

5. Długości dojść ewakuacyjnych w izbach zatrzymań nie mogą przekraczać 30 m przy jednym dojściu lub 60 m przy co najmniej 2 dojściach.

§ 6. 1. Na potrzeby związane z wykonywaniem kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego w samodzielnych izbach zatrzymań, oprócz pomieszczenia dla żołnierzy odbywających taką karę, wydziela się również pokój odwiedzin.

2. W przypadku braku możliwości wydzielenia odrębnego pokoju odwiedzin, odwiedziny organizuje się w jednym z pomieszczeń dla osadzonych – bez obecności innych osadzonych.

3. Pokój odwiedzin wyposaża się w stół i taborety przymocowane trwale do podłogi.

§ 7. 1. Pomieszczenia dla osadzonych są wykonane z elementów budowlanych z materiałów niepalnych i mają:

- 1) powierzchnię przypadającą na jednego osadzonego nie mniejszą niż 3 m²;
- 2) podłogę trwałą i zmywalną, trudno zapalną, odporną na działanie wilgoci oraz preparatów czyszcząco-dezynfekujących;
- 3) okna uchylne, których stosunek powierzchni liczonej w świetle ościeżnic do powierzchni podłogi wynosi co najmniej 1:8, z zainstalowaną na zewnątrz kratą z prętów lub płaskowników stalowych, a od wewnątrz z siatką stalową; w przypadku zastosowania klimatyzacji pomieszczeń oraz okien nieotwieralnych o konstrukcji antywłamaniowej dopuszcza się odstąpienie od instalowania wewnątrz siatki stalowej;
- 4) wentylację i odpowiednią do pory roku temperaturę według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych, a także oświetlenie, którego wyłączniki są zlokalizowane poza pomieszczeniem, odpowiednie do czytania i pisanie;
- 5) przyce jednoosobowe lub materace wolno leżące pokryte tkaniną zmywalną i trudno zapalną, szafki na rzeczy osobiste oraz stoły, taborety lub ławy bez ostrych krawędzi, przymocowane do podłogi lub ściany;

- 6) przyciski do wzywania obsługi pomieszczenia zainstalowane pod bezpiecznym napięciem elektrycznym;
- 7) drzwi o wzmocnionej konstrukcji z dwiema zasuwami i zamkiem mechanicznym oraz łańcuchem zabezpieczającym, otwierane na zewnątrz, wyposażone w wizjer zapewniający odpowiednią widoczność, zabezpieczony od strony pomieszczenia szkłem hartowanym, a z drugiej strony ruchomą przesłoną.

2. Drzwi wejściowe do pomieszczeń dla osadzonych są wyposażone w drzwiczki służące do podawania posiłków oraz do zakładania kajdanek osobom w nich umieszczonym.

3. Drzwiczki, o których mowa w ust. 2, są wyposażone w zabezpieczenia uniemożliwiające ich otwarcie od wewnątrz pomieszczenia.

4. Drzwi wejściowe oraz okna w pomieszczeniach dla osadzonych są wyposażone w urządzenia sygnalizujące ich otwarcie.

§ 8. Pomieszczenie dla komendanta i obsługi izb zatrzymań wyposaża się w:

- 1) urządzenie do badania i rejestracji zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu;
- 2) testy do wykrywania środków odurzających w organizmie osadzonego;
- 3) apteczkę medyczną;
- 4) defibrylator AED.

§ 9. Wyodrębnione pomieszczenie izby zatrzymań w jednostce wojskowej poza granicami państwa można usytuować w składanych kontenerach mieszkalnych, jeżeli ma ono:

- 1) oświetlenie naturalne oraz zabezpieczone oświetlenie sztuczne;
- 2) ogrzewanie za pomocą zewnętrznego urządzenia grzewczego;
- 3) klimatyzator zabezpieczony przed dostępem osadzonych;
- 4) materace leżące pokryte tkaniną zmywalną oraz szafki na rzeczy osobiste, a także stół, taborety lub ławę bez ostrych krawędzi, jeżeli są przymocowane do podłogi lub ściany;
- 5) drzwi wejściowe wyposażone w sposób, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 7 oraz ust. 2 i 3;
- 6) przycisk do wzywania obsługi izby zatrzymań zainstalowany pod bezpiecznym napięciem elektrycznym.

§ 10. 1. Wyodrębnione pomieszczenia izby zatrzymań usytuowane na okrętach wojennych składają się wyłącznie z pomieszczenia dla osadzonych.

2. Osadzony na okręcie wojennym korzysta z urządzeń okrętowych w zakresie opieki medycznej, przygotowywania posiłków oraz zapewnienia warunków sanitarnych. Zdeponowane przedmioty osobiste osadzonego przechowuje się w pomieszczeniu dla komendanta i obsługi izb zatrzymań.

3. Wyodrębnione pomieszczenia izby zatrzymań usytuowane na okrętach wojennych muszą:

- 1) spełniać warunki określone dla innych pomieszczeń mieszkalnych załogi;
- 2) mieć pokrycie podłogi trwałe i zmywalne;
- 3) mieć oświetlenie elektryczne odpowiednie do czytania i pisania;
- 4) mieć klosze opraw oświetlenia awaryjnego i nocnego wykonane z tworzyw odpornych na stłuczenie;
- 5) mieć przyciski sygnalizacji alarmowej i przyciski do wzywania obsługi izby zatrzymań;
- 6) mieć drzwi pomieszczenia dla osadzonych zgodne z przepisami okrętowymi dla pomieszczeń mieszkalnych, o wzmocnionej konstrukcji, z wizjerem stożkowym na wysokości 1,5 m, zabezpieczonym od strony pomieszczenia szkłem hartowanym, a z drugiej strony ruchomą przesłoną, z atestowanym zamkiem i łańcuchem zabezpieczającym, wyposażone w sygnalizację alarmującą o próbie manipulowania przy zamku i włączniku awaryjnym, jeżeli jest w nich taki włącznik;
- 7) mieć standardowe koje okrętowe, szafki na rzeczy osobiste i blaty biurowe przymocowane trwale do podłogi lub ściany.

§ 11. W magazynie wyodrębnia się części przeznaczone na:

- 1) rzeczy osobiste osadzonych;
- 2) bieliznę i bieliznę pościelową osadzonych;
- 3) ubrania robocze;
- 4) środki higieny i czystości;
- 5) przedmioty przyjęte do depozytu.

§ 12. 1. Instalację dostarczającą wodę do pomieszczeń sanitarnych wyposaża się w urządzenie umożliwiające regulację temperatury i strumienia wody, które jest zabezpieczone przed dostępem osadzonych.

2. Drzwi w pomieszczeniach sanitarnych wyposaża się w szybę z nietłukącego się szkła lub w zwykłą szybę zabezpieczoną obustronnie siatką stalową lub powłoką uniemożliwiającą jej rozbicie lub wizjer zapewniający odpowiednią widoczność oraz w zasuwę otwieraną z zewnątrz.

§ 13. 1. Izby zatrzymań wyposaża się w instalację alarmową sygnalizującą oficerowi dyżurnemu zagrożenie życia i zdrowia osób przebywających w pomieszczeniu.

2. W skład instalacji alarmowej wchodzi punkty alarmowe umieszczone:

- 1) na ścianach korytarzy przy drzwiach do pomieszczenia dla osadzonych;
- 2) w pomieszczeniu dla komendanta i obsługi izby zatrzymań;
- 3) w magazynie.

3. W skład instalacji alarmowej mogą wchodzić również przenośne urządzenia alarmowe uruchamiane przez obsługę izby zatrzymań.

§ 14. W celu poprawy bezpieczeństwa osadzonych oraz obsługi izby zatrzymań w pomieszczeniach izby można zainstalować system telewizji wewnętrznej służący do kontroli pomieszczeń, w których przebywają osadzeni, oraz do kontroli przebiegu przyjmowania osób do izby zatrzymań i zwalniania z niej.

§ 15. W pomieszczeniu dla osadzonego oraz w pomieszczeniu dla komendanta i obsługi izb zatrzymań umieszcza się dokument określający porządek dnia.

§ 16. W warunkach pełnienia czynnej służby wojskowej po ogłoszeniu mobilizacji, w stanach nadzwyczajnych, w czasie wojny, a także podczas wykonywania zadań służbowych w strefie działań wojennych oraz w przypadku użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa, jak również udziału w akcjach humanitarnych, poszukiwawczych lub ratowniczych można odstąpić od stosowania przepisów określonych w niniejszym rozdziale, jednakże powierzchnia przypadająca na jednego osadzonego nie może być mniejsza niż 2 m².

Rozdział 4

Warunki oraz organizacja umieszczania osadzonych w izbie zatrzymań

§ 17. Podstawę do umieszczenia w izbie zatrzymań:

- 1) osoby zatrzymanej na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, zwanej dalej „ustawą o Żandarmerii Wojskowej”, stanowi protokół zatrzymania i zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do osadzenia;
- 2) żołnierza osadzonego na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 772 i 2138), zwanej dalej „ustawą o dyscyplinie wojskowej”, stanowią:
 - a) postanowienie wydane w tej sprawie,
 - b) protokół badania potwierdzający, że żołnierz znajduje się w stanie wymagającym osadzenia,
 - c) zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do osadzenia;

- 3) żołnierza osadzonego na podstawie art. 88 ust. 1–3 ustawy o dyscyplinie wojskowej stanowią:
 - a) odpis prawomocnego orzeczenia właściwego sądu wojskowego o ukaraniu i zarządzenie wykonania kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego,
 - b) zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do odbycia przez żołnierza kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego, wydane nie wcześniej niż dwadzieścia cztery godziny przed terminem stawienia się żołnierza do aresztu;
- 4) osoby tymczasowo aresztowanej lub skazanej na podstawie przepisów karnych stanowią dokumenty konwojowania przedstawione przez żołnierzy lub funkcjonariuszy konwojujących te osoby.

§ 18. Komendant izby zatrzymań, profos albo żołnierze wyznaczeni przez komendanta jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej umieszczają osadzonego w izbie zatrzymań w asyście żołnierzy przeszkolonych w zakresie obsługi izby zatrzymań, o których mowa w § 28 ust. 1.

§ 19. 1. Odmawia się umieszczenia osadzonego w izbie zatrzymań, jeżeli brakuje:

- 1) wolnych miejsc;
- 2) dokumentów stanowiących podstawę do umieszczenia w izbie zatrzymań albo są one uszkodzone w stopniu uniemożliwiającym zapoznanie się z ich treścią;
- 3) dokumentu, na podstawie którego ustala się tożsamość osadzonego, albo jeżeli istnieją uzasadnione wątpliwości co do jego tożsamości wynikające z:
 - a) uszkodzenia tego dokumentu,
 - b) niezgodności między dokumentami a informacjami uzyskanymi od osadzonego lub od konwoju,
 - c) braku możliwości potwierdzenia tożsamości osadzonego.

2. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się, jeżeli do izby zatrzymań wpłynie pismo dowódcy jednostki wojskowej lub innego uprawnionego organu stwierdzające tożsamość osadzonego, a w przypadku gdy osadzony nie ma dokumentów – także aktualna fotografia osadzonego.

3. W przypadku gdy jest to uzasadnione odległością od siedziby najbliższej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej posiadającej izbę zatrzymań, osobę zatrzymaną można umieścić w pomieszczeniu jednostki organizacyjnej Policji przeznaczonym dla osób zatrzymanych, po uzgodnieniu z właściwym kierownikiem lub dyżurnym jednostki organizacyjnej Policji.

§ 20. Umieszczenie osadzonego w izbie zatrzymań następuje po:

- 1) sprawdzeniu dokumentów stanowiących podstawę do umieszczenia go w izbie zatrzymań;
- 2) ustaleniu jego tożsamości;
- 3) szczegółowym sprawdzeniu go w celu odebrania przedmiotów, o których mowa w § 21 ust. 1.

§ 21. 1. Przed umieszczeniem osadzonego w izbie zatrzymań obsługa izby zatrzymań odbiera od niego i przekazuje do depozytu:

- 1) dokumenty osobiste;
- 2) urządzenia elektroniczne i elektrotechniczne, w szczególności telekomunikacyjne oraz służące do rejestrowania lub odtwarzania informacji;
- 3) przedmioty, których posiadanie jest niedozwolone ze względu na bezpieczeństwo, w szczególności: broń, amunicję, brzytwy, żyłki, sztucce metalowe, narzędzia do cięcia metalu, środki służące do obezwładniania, pasy, paski, środki odurzające, substancje psychotropowe lub środki zastępcze oraz alkohol;
- 4) przedmioty wartościowe i pieniądze.

2. Wykaz dokumentów, pieniędzy i przedmiotów, o których mowa w ust. 1, wpisuje się do książki ewidencji osób i depozytu osadzonych w izbie zatrzymań, której wzór jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

3. Wykaz dokumentów, pieniędzy i przedmiotów, o których mowa w ust. 1, podpisują osoba je przyjmująca oraz osadzony. Jeżeli kontakt z osadzonym jest niemożliwy lub znacznie utrudniony, dokumenty, pieniądze i przedmioty, o których mowa w ust. 1, przyjmuje się w obecności osoby przybranej, która również podpisuje wykaz.

4. Przy przyjmowaniu do depozytu dokumentów, pieniędzy i przedmiotów, o których mowa w ust. 1, w pierwszej kolejności bierze się pod uwagę względy bezpieczeństwa.

§ 22. 1. W książce ewidencji osób i depozytu osadzonych w izbie zatrzymań odnotowuje się następujące dane o osadzonym:

- 1) stopień wojskowy;
- 2) imię i nazwisko;
- 3) imię ojca;
- 4) datę i miejsce urodzenia;
- 5) miejsce pełnienia czynnej służby wojskowej;
- 6) rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości;
- 7) datę i godzinę oraz podstawę przyjęcia do izby zatrzymań;
- 8) datę i godzinę oraz podstawę zwolnienia z izby zatrzymań;
- 9) przyjęcie do depozytu i zwrot z depozytu dokumentów, pieniędzy i przedmiotów, o których mowa w § 21 ust. 1.

2. Komendant lub profos izby zatrzymań zawiadamia niezwłocznie dowódcę jednostki wojskowej albo kierownika instytucji cywilnej, w której osadzony pełnił czynną służbę wojskową przed osadzeniem, oraz właściwy wojskowy sąd garnizonowy o przyjęciu osadzonego do izby zatrzymań, o odmowie przyjęcia i o zwolnieniu z niej, a w przypadku osoby cywilnej – wskazaną przez nią osobę, podając datę i godzinę przyjęcia do izby zatrzymań lub zwolnienia z niej.

§ 23. W przypadku braku możliwości udzielenia osadzonemu niezbędnych świadczeń medycznych umieszcza się go w najbliższym podmiocie leczniczym.

§ 24. W przypadku stwierdzenia lub podejrzenia przez obsługę izby zatrzymań albo oświadczenia osadzonego, że cierpi na schorzenie wymagające stałego lub okresowego leczenia, zapewnia mu się konsultację lekarską.

§ 25. 1. Osadzonemu w izbie zatrzymań, z wyjątkiem osób osadzonych w celu wytrzeźwienia, wydaje się:

- 1) ubranie robocze, jeżeli uzasadniają to prace wykonywane przez niego lub względy higieny;
- 2) piżamę, materac, koc, prześcieradło i poduszkę z poszewką, a gdy temperatura w celi wynosi poniżej +18°C – dodatkowy koc;
- 3) bieliznę odpowiednią do pory roku;
- 4) środki do utrzymania higieny osobistej, jeżeli osadzony ich nie posiada.

2. Osadzonemu na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy o dyscyplinie wojskowej można wydać ubranie robocze oraz piżamę.

3. Osobie osadzonej w izbie zatrzymań niebędącej żołnierzem wydaje się środki zaopatrzenia żywnościowego w ilości niezbędnej do zaspokojenia potrzeb na każdy rozpoczęty dzień pobytu.

§ 26. 1. Osoby zatrzymane na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o Żandarmerii Wojskowej oraz żołnierzy osadzonych na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy o dyscyplinie wojskowej umieszcza się w pomieszczeniu jednoosobowym.

2. Żołnierzy osadzonych na podstawie art. 88 ust. 1–3 ustawy o dyscyplinie wojskowej oraz osoby tymczasowo aresztowane lub skazane na podstawie przepisów karnych umieszcza się w pomieszczeniu jednoosobowym albo wieloosobowym.

3. W jednym pomieszczeniu umieszcza się osadzonych pełniących służbę wojskową tego samego rodzaju, z tych samych korpusów kadry zawodowej oraz tej samej płci.

4. W jednym pomieszczeniu nie umieszcza się żołnierzy i osób cywilnych.

5. Osadzonego umieszcza się w pomieszczeniu jednoosobowym albo wieloosobowym, gdy to wynika z zaleceń lekarza lub psychologa.

§ 27. 1. Osadzony podlega w każdym czasie sprawdzeniu w celu odebrania mu dokumentów, pieniędzy i przedmiotów, o których mowa w § 21 ust. 1. Sprawdzeniu podlegają w szczególności odzież, bielizna i obuwie osadzonego oraz pomieszczenie, w którym stale lub czasowo przebywa, a także przedmioty dostarczone mu przez inną osobę lub przekazywane przez niego innym osobom.

2. Paczki otrzymane przez osadzonego podlegają kontroli w jego obecności. W paczkach nie mogą być dostarczane artykuły, których sprawdzenie jest niemożliwe bez naruszenia w istotny sposób ich substancji, oraz artykuły w opakowaniach utrudniających kontrolę ich zawartości.

3. Treść korespondencji osadzonego nie podlega kontroli, z wyjątkiem korespondencji osób tymczasowo aresztowanych.

4. Przedmioty podlegające zdeponowaniu znalezione w czasie sprawdzenia osadzonego są przekazywane do depozytu i ewidencjonowane w książce ewidencji osób i depozytu osadzonych w izbie zatrzymań.

Rozdział 5

Skład, uprawnienia i obowiązki obsługi izby zatrzymań

§ 28. 1. Obsługę izby zatrzymań stanowią komendant izby zatrzymań, profos, żołnierze wyznaczeni przez komendanta jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, żołnierze Żandarmerii Wojskowej zajmujący inne stanowiska służbowe niż komendant izby zatrzymań i profos, przeszkoleni w zakresie obsługi izby zatrzymań.

2. Obsługę izby zatrzymań tworzonej na terenie jednostki wojskowej poza granicami państwa wyznacza Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej na okres zmiany danego kontyngentu.

3. Obsługę izby zatrzymań tworzonej na okręcie wojennym wyznacza dowódca tego okrętu.

§ 29. Obsługa izby zatrzymań podejmuje działania niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobistego osadzonych.

§ 30. Komendant izby zatrzymań opracowuje instrukcję dla obsługi izby zatrzymań oraz dokument określający porządek dnia w izbie zatrzymań.

§ 31. Obsługa izby zatrzymań sporządza adnotacje dotyczące czynności określonych w rozporządzeniu, dokonanych wobec osadzonych, w książce meldunków żołnierzy pełniących służbę w izbie zatrzymań, której wzór jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 32. 1. Obsługa izby zatrzymań niezwłocznie zawiadamia:

- 1) Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej o umieszczeniu osoby w izbie zatrzymań;
- 2) komendanta właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej lub prokuratora do spraw wojskowych o popełnieniu przez osadzonego przestępstwa lub wykroczenia;
- 3) dowódcę jednostki wojskowej, w której żołnierz pełnił służbę wojskową przed osadzeniem, o popełnieniu przez tego żołnierza przestępstwa, wykroczenia lub przewinienia dyscyplinarnego.

2. Obsługa izby zatrzymań niezwłocznie zawiadamia komendanta właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, wojskowy organ porządkowy albo oficera dyżurnego okrętu wojennego, jeżeli stwierdzono, że:

- 1) osadzony ma:
 - a) obrażenia ciała powstałe z przyczyn innych niż naturalne,
 - b) narzędzia lub inne przedmioty, co do których może zachodzić uzasadnione przypuszczenie, że służyły lub mogły być przeznaczone do popełnienia czynu zabronionego albo pochodzą z popełnienia takiego czynu;
- 2) powstały inne okoliczności uzasadniające przypuszczenie, że popełniono czyn zabroniony.

3. W przypadku stwierdzenia braku oznak funkcji życiowych i podejrzenia zgonu osadzonego obsługa izby zatrzymań niezwłocznie zawiadamia:

- 1) lekarza;
- 2) komendanta właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej i prokuratora do spraw wojskowych;
- 3) odpowiednio dowódcę jednostki wojskowej, w której żołnierz pełnił służbę wojskową przed osadzeniem, lub dowódcę okrętu wojennego, na którym pełnił służbę.

§ 33. 1. W przypadku złożenia przez osadzonego skargi lub wniosku związanego z osadzeniem lub działalnością obsługi izby zatrzymań komendant tej izby przedstawia je niezwłocznie swojemu przełożonemu, informując go o terminie zwolnienia osadzonego z izby zatrzymań.

2. Skargi i wnioski, o których mowa w ust. 1, oraz sposób ich załatwienia są ewidencjonowane w książce skarg i wniosków znajdującej się w izbie zatrzymań. Książkę skarg i wniosków prowadzi komendant lub profos izby zatrzymań.

Rozdział 6

Organy uprawnione do kontrolowania izb zatrzymań oraz zakres tej kontroli

§ 34. 1. Organami uprawnionymi do kontrolowania izb zatrzymań są:

- 1) Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej;
- 2) komendant jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, któremu podlega izba zatrzymań, i jego zastępca;
- 3) dowódca jednostki wojskowej poza granicami państwa oraz osoby upoważnione przez niego na piśmie, a także zastępca dowódcy jednostki wojskowej;
- 4) dowódca okrętu wojennego i jego zastępca;
- 5) sędziowie penitencjarni i prokuratorzy do spraw wojskowych na podstawie legitymacji służbowej.

2. Prawo do kontrolowania izby zatrzymań mają również przełożeni organów, o których mowa w ust. 1 pkt 2–4, oraz osoby upoważnione na piśmie przez organy, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4.

§ 35. 1. Kontroli podlegają:

- 1) pomieszczenia izby zatrzymań;
- 2) dokumentacja znajdująca się w izbie zatrzymań;
- 3) sposób realizacji czynności obsługi izby zatrzymań w stosunku do osadzonego.

2. Osoby przeprowadzające kontrolę izby zatrzymań odnotowują ten fakt w książce meldunków żołnierzy pełniących służbę w izbie zatrzymań oraz mogą sporządzić protokół z tych czynności.

§ 36. Obsługa izby zatrzymań umożliwia niezwłocznie osobom uprawnionym do kontroli izby zatrzymań jej przeprowadzenie, w tym rozmowę z osadzonymi bez udziału innych osób, wgląd w ewidencję oraz dokumentację izby zatrzymań i lustrację wszystkich pomieszczeń izby.

Rozdział 7

Ewidencja i dokumentacja dotycząca osób umieszczonych w izbie zatrzymań

§ 37. 1. Ewidencję izby zatrzymań stanowi książka:

- 1) ewidencji osób i depozytu osadzonych w izbie zatrzymań;
- 2) meldunków żołnierzy pełniących służbę w izbie zatrzymań;
- 3) ewidencji skarg i wniosków.

2. Dokumentację izby zatrzymań stanowią:

- 1) dokumenty, które są podstawą umieszczenia osadzonego w izbie zatrzymań oraz zwolnienia z niej;
- 2) instrukcja dla obsługi izby zatrzymań.

3. Ewidencję i dokumentację izby zatrzymań prowadzi się w formie elektronicznej lub papierowej.

§ 38. 1. Ewidencję i dokumentację izby zatrzymań przechowuje się w terenowej jednostce organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, której podlega izba zatrzymań.

2. Ustala się następujące okresy przechowywania ewidencji i dokumentacji izb zatrzymań:

- 1) 10 lat – dla dokumentów, które są podstawą umieszczenia osadzonego w izbie zatrzymań oraz zwalniania z niej; te dokumenty oznacza się kategorią B10;
- 2) 5 lat – dla książki meldunków żołnierzy pełniących służbę w izbie zatrzymań, książki ewidencji skarg i wniosków oraz książki ewidencji osób i depozytu osadzonych w izbie zatrzymań; te książki oznacza się kategorią B5;
- 3) 1 rok – dla instrukcji dla obsługi izby zatrzymań, którą oznacza się kategorią Bc.

3. Brakowanie ewidencji i dokumentacji niearchiwalnej izby zatrzymań wykonuje się w terenowej jednostce organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, której podlega izba zatrzymań, w pierwszym dniu roboczym po dniu 1 stycznia roku następującego po roku, w którym upływa okres jej przechowywania.

4. Komisja powołana przez komendanta właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej dokonuje brakowania ewidencji i dokumentacji niearchiwalnej oraz sporządza protokół brakowania.

§ 39. W warunkach pełnienia czynnej służby wojskowej po ogłoszeniu mobilizacji, w stanach nadzwyczajnych, w czasie wojny, a także podczas wykonywania zadań służbowych w strefie działań wojennych oraz w przypadku użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa, jak również udziału w akcjach humanitarnych, poszukiwawczych lub ratowniczych można odstąpić od sporządzania ewidencji i dokumentacji izby zatrzymań.

Rozdział 8

Przepis końcowy

§ 40. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem § 8 pkt 4, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.¹⁾

Minister Obrony Narodowej: *A. Macierewicz*

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 września 2014 r. w sprawie izb zatrzymań (Dz. U. poz. 1358), które na podstawie art. 73 pkt 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 178 i 2103) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia 24 marca 2017 r. (poz. 716)

Załącznik nr 1

SZCZEGÓŁOWE WYPOSAŻENIE POMIESZCZEŃ SAMODZIELNEJ IZBY ZATRZYMAŃ

1. W pomieszczeniu dla komendanta i obsługi izb zatrzymań znajdują się:

- 1) instrukcja dla obsługi izby zatrzymań;
- 2) instrukcja ochrony przeciwpożarowej w izbie zatrzymań;
- 3) instrukcja udzielania pierwszej pomocy;
- 4) tekst ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, tekst ustawy z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej oraz teksty przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw;
- 5) plan rozmieszczenia pomieszczeń izby zatrzymań;
- 6) książka ewidencji osób i depozytu osadzonych w izbie zatrzymań;
- 7) schemat ewakuacji izby zatrzymań;
- 8) teczka do przechowywania dokumentów stanowiących podstawę do umieszczenia osób w izbie zatrzymań lub zwolnienia z niej;
- 9) książka skarg i wniosków osadzonych;
- 10) książka meldunków żołnierzy pełniących służbę w izbie zatrzymań;
- 11) wyciąg ze spisu abonentów centrali telefonicznej lub książka telefoniczna;
- 12) godło Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) biurko;
- 14) krzesło biurowe;
- 15) szafa metalowa lub skrzynia metalowa na dokumenty;
- 16) szafa na ubrania;
- 17) kosz na śmieci;
- 18) oświetlenie zastępcze;
- 19) wertikale, rolety lub inne urządzenia spełniające taką funkcję;
- 20) zegar;
- 21) termometr wewnętrzny;
- 22) środki łączności umożliwiające połączenie z oficerem dyżurnym jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej lub jednostki wojskowej albo z oficerem dyżurnym okrętu wojennego;
- 23) gaśnica proszkowa o masie środka gaśniczego co najmniej 4 kg.

2. Pomieszczenie do przygotowania lub podgrzewania posiłków oraz do zmywania naczyń wyposaża się w:

- 1) zlewozmywak jednokomorowy lub dwukomorowy z dopływem ciepłej i zimnej wody;
- 2) szafki kuchenne stojące i wiszące oraz półki;
- 3) lodówkę;
- 4) kuchenkę elektryczną lub mikrofalową;

- 5) stół;
- 6) taboret lub krzesło;
- 7) kosz na śmieci;
- 8) czajnik bezprzewodowy;
- 9) sztucce oraz talerze z tworzywa sztucznego lub jednorazowe;
- 10) oświetlenie zastępcze.

3. Magazyn wyposaża się w:

- 1) regał magazynowy;
- 2) szafę metalową lub skrzynię metalową na dokumenty;
- 3) stół;
- 4) taboret lub krzesło;
- 5) szafy;
- 6) wieszak na ubrania;
- 7) kosz na śmieci;
- 8) oświetlenie zastępcze;
- 9) pojemniki na pościel czystą i brudną lub zamiennie worek magazynowy;
- 10) pojemniki na bieliznę osobistą czystą i brudną lub zamiennie worek magazynowy.

4. Szatnię dla komendanta i obsługi izb zatrzymań wyposaża się w:

- 1) szafki na ubrania;
- 2) wieszaki na ubrania;
- 3) wertikale, rolety lub inne urządzenia spełniające taką funkcję;
- 4) taboret lub krzesło;
- 5) kosz na śmieci;
- 6) oświetlenie zastępcze.

WZÓR

KSIĄŻKA EWIDENCJI OSÓB I DEPOZYTU OSADZONYCH W IZBIE ZATRZYMAŃ

Lp.	Stopień wojskowy, imię i nazwisko, imię ojca, data i miejsce urodzenia, miejsce pełnienia czynnej służby wojskowej, rodzaj, seria i numer dokumentu tożsamości albo rysopis osadzonego	Stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz funkcja doprowadzającego osadzonego	Data i godzina oraz podstawa prawna przyjęcia do izby zatrzymań	Opis pomocy lekarskiej udzielonej osadzonemu i data jej udzielenia	Podstawa prawna, data i godzina zwolnienia osadzonego z izby zatrzymań lub przekazania do dyspozycji innego organu	Stanowisko służbowe, stopień wojskowy, imię i nazwisko żołnierza przyjmującego osadzonego do izby zatrzymań	Stanowisko służbowe, stopień wojskowy, imię i nazwisko żołnierza zwalnającego osadzonego z izby zatrzymań
1	2	3	4	5	6	7	8

Data i godzina przyjęcia od osadzonego dokumentów, pieniędzy i przedmiotów do depozytu	Rodzaj i szczegółowy opis dokumentów, pieniędzy i przedmiotów przyjętych do depozytu	Stanowisko służbowe, stopień wojskowy, imię i nazwisko żołnierza przyjmującego dokumenty, pieniądze i przedmioty do depozytu	Stanowisko służbowe, stopień wojskowy, imię i nazwisko osoby przybranej do przyjęcia dokumentów, pieniędzy i przedmiotów do depozytu	Wykaz zwróconych dokumentów, pieniędzy i przedmiotów z depozytu, data, godzina oraz czytelny podpis osadzonego zwalnianego z izby zatrzymań	Stanowisko służbowe, stopień wojskowy, imię i nazwisko żołnierza zwracającego osadzonemu dokumenty, pieniądze i przedmioty z depozytu	UWAGI
9	10	11	12	13	14	15

WZÓR

(strona tytułowa)

**KSIĄŻKA MELDUNKÓW ŻOŁNIERZY PEŁNIĄCYCH SŁUŻBĘ W IZBIE
ZATRZYMAŃ**

.....
(jednostka organizacyjna Żandarmerii Wojskowej)

Rozpoczęto dnia 20 r.

Zakończono dnia 20 r.

(strona kolejna)

MELDUNEK

- 1. Stopień, imię i nazwisko osoby pełniącej służbę w izbie zatrzymań.**
- 2. Uwagi i wnioski dotyczące przebiegu służby.**
- 3. Adnotacje dotyczące przekazania broni, amunicji, dokumentacji i wyposażenia pomieszczeń w izbie zatrzymań.**

Podpisy:

.....
(osoba obejmująca służbę)

.....
(data)

.....
(osoba zdająca służbę)

- 4. Dekretacja przełożonego osób wchodzących w skład obsługi izby zatrzymań.**